

**АКТАНЫШСКИЙ СЕЛЬСКИЙ
ИСПОЛНИТЕЛЬНЫЙ КОМИТЕТ
АКТАНЫШСКОГО
МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА
РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН**

423740, село Актаныш, проспект Ленина, дом
58, тел.3-15-99.

**ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
АКТАНЫШ МУНИЦИПАЛЬ
РАЙОНЫ
АКТАНЫШ АВЫЛ БАШКАРМА
КОМИТЕТЫ**

423740, Актаныш авылы, Ленин проспекты, 58
нче йорт. Тел.3-15-99

КАРАР

№ 17

«22» Октябрь 2019 ел

**2019-2021 елларга Актаныш муниципаль районы Актаныш авыл
жирлегендә кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү программасы турында**

Кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү өлкәсендә дәүләт сәясәтен гамәлгә ашыру максатларында, «Россия Федерациясендә кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү турында» 2007 елның 24 июлендәге 209-ФЗ санлы Федераль законны, Татарстан Республикасының 2010 елның 21 гыйнварындагы Законын үтәү йөзеннән, "Татарстан Республикасында кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү турында" Татарстан Республикасы законы N 7-ТРЗ таянып, Актаныш авыл Башкарма комитеты

КАРАР БИРӨ:

1. "2019-2021 елларга Актаныш муниципаль районы Актаныш авыл жирлегендә кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү" максатчан программасын 1 нче санлы кушымта нигезендә расларга.
2. Әлеге карарны Актаныш муниципаль районының рәсми сайтында <http://Aktanysh.tatarstan.ru> һәм Татарстан Республикасының рәсми хокукый мәгълүмати порталында бастырып чыгарырга.
3. Әлеге карарның үтәлешен контрольдә тотуны үз өстемә алам.

Актаныш авыл
Башкарма комитеты жетәкчесе

И.Ш.Шәрәпов

Актаныш муниципаль районы Актаныш авыл җирлеге буенча кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү программасы

Программаның исеме:	«Актаныш муниципаль районы Актаныш авыл җирлеге буенча кече һәм урта эшкүарлыкны үстерү программасы»
Программаның Заказчысы:	Актаныш муниципаль районы Актаныш авыл Башкарма комитеты
Программаны эшләүчесе:	Актаныш муниципаль районы Актаныш авыл Башкарма комитеты
Программаның нигезе:	«Россия Федерациясендә кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү турында» 2007 елның 24 июлендәге 209-ФЗ санлы Федераль закон һәм 2010 елның 21 гыйнварындагы 7-ТРЗ санлы Татарстан Республикасы Законы "Татарстан Республикасында кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү турында"
Программаның максатлары:	-Актаныш авыл җирлеге буенча кече һәм урта бизнесны үстерү өчен оптималь шартлар тудыру; -кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү хисабына җирлек халкының икътисади күтәрелеш һәм мәшгульлеге проблемаларын хәл итү;
Программаның бурычлары	1.Актаныш авыл җирлеге буенча кече һәм урта эшмәкәрлеккә ярдәм итү инфраструктурасын үстерү; 2.Кече һәм урта бизнестан барлык дәрәжәдәге бюджетларга салым керемнәрен арттыру; 3.Кече һәм урта эшмәкәрлекнең инвестицион активлыгын арттыру. 4.Җир мөнәсәбәтләрен камилләштерү һәм җир базарын үстерү; 5.Минималь хезмәт хақы күләмен минималь куллану бюджеты күләменнән ким булмаган күләмдә тәмин итү; 6. Коммуникацияләр системасын үстерү бизнес-хакимият-жәмгыять; 7.Халыкны эш белән тәмин итү өлкәсендә районның баланслы икътисади сәясәтен исәпкә алып, эшсез халыкны кече һәм урта бизнес өлкәсенә җәлеп итү өчен өстәмә стимуллар булдыру; 8.Кече һәм урта бизнес өлкәсендә мәшгульләргә социаль яклау белән тәмин итү. 9. Халыкның тормыш шартларын яхшыртуда кече һәм урта бизнесның ролен арттыру.
Чараларны тормышка ашыру сроклары	2019-2021 еллар

Программа бүлекләре:

1. Актаныш авыл җирлегә буенча кече һәм урта эшмәкәрлекнең торышын анализлау.
2. Кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү проблемалары һәм аларны программа методлары белән хәл итү кирәклеген нигезләү.
3. Программаның социаль-иқтисади нәтижәләгәнә көтелгән бәя.
4. Эшмәкәрлек эшчәнлегенә өстенлекле төрләре.
5. Программаның төп чаралары эшләнгән юнәлешләр
6. Программаны тормышка ашыру механизмы.
7. Актаныш авыл җирлегендә кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү программасының төп чаралары.

1. Актаныш авыл җирлегендә кече һәм урта эшмәкәрлекнең торышын анализлау

Кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү хужалык итүнең базар системасының аерылгысыз элементы булып тора. Базар иқтисады алга киткән илләрдә кече эшмәкәрлек дәүләт иқтисадының нигезе, хужалык үсеше этәргече булып тора, чөнки бу теләсә кайсы җәмгыятьнең эшлекле тормышының иң динамик һәм сыгылмалы формасы.

Хужалык итүнең базар системасы шартларында кече һәм урта эшқуарлыкның аерым ролен түбәндәге факторлар билгели:

үз тормышын мөстәкыйль тәэмин итүче һәм лаеклы тормыш дәрәжәсен тәэмин итүче һәм граҗданлык җәмгыятенә тотрыкландыручы сәяси көче булып торучы урта сыйныф өлешен арттыру;

кече һәм урта эшқуарлык секторында яңа эш урыннары булдыру өчен зур потенциал булу, җәмгыятьтә эшсезлек дәрәжәсен һәм социаль киеренкелекне киметү;

халыкның төп массасының иҗтимагый психологиясен һәм тормыш ориентирларын үзгәртү;

кече һәм урта эшмәкәрлекнең сыгылмалы һәм тиз арада җитештерү структурасын үзгәртеп кору, яңа технологияләр һәм фәнни эшләнмәләр булдыру һәм куллану.

Шуңа бәйле рәвештә Татарстан Республикасы Актаныш районы Актаныш авыл җирлегә буенча кече эшмәкәрлекне үстерү программасын эшләү һәм гамәлгә ашыру зарурлығы туа.

Өлеге программа «Россия Федерациясендә кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү турында» 2007 елның 24 июлендәге 209-ФЗ санлы Федераль закон һәм «Татарстан Республикасында кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү турында» 2010 елның 21 гыйнварындагы 7-ТРЗ санлы Татарстан Республикасы Законы нигезендә эшләнгән.

Безнең җирлектә бүген бизнесны актив үстерү өчен барлык ресурслар да бар, ул Россия Федерациясә Хөкүмәтенә, Татарстан Республикасының һәм Актаныш муниципаль районы авыл җирлегендәге җирле үзидарә органнарының максатчан сәясәте аркасында көчәя бара..

Кече эшмәкәрлек 2019 елның 1 гыйнварына түбәндәге күрсәткечләр белән характерлана:

№ т/б	Күрсәткеч атамасы	Үлчәү берәмлекләре	2019 елга хисап	2020 елга хисап	2021г елга хисап
1	Актаныш авыл жирлеге буенча теркәлгән кече предприятиеләр саны	берәм.	334	345	350
2	Алардан:				
	Авыл хужалыгы	берәм.	20	24	28
	Сөүдә һәм жәмәгать туклануы	берәм.	144	147	150
3	Шәхси эшмәкәрләр буларак теркәлгән физик затлар саны	кеше	233	235	242
	Үзмәшгүль буларак теркәлгән физик затлар саны	кеше	150	160	170
	кече предприятиеләр	берәм.	18	19	20
	юридик зат оештырмыйча физик затлар	берәм.			
4	Кече предприятиеләр буенча (тышкы яраштыручылардан башка) хезмәткәрләрнең исемлек буенча уртача саны	кеше	1029	1040	1065
	шул исәптән, икътисад тармаклары буенча:				
	Авыл хужалыгы	кеше	67	77	90
	Сөүдә һәм жәмәгать туклануы	кеше	403	415	427
5	Кече предприятиеләр хезмәткәрләренә исәпләнгән хезмәт хакы фонды (тышкы яраштыручылардан)	мең сум	15435	18720	21300
6	Кече предприятиеләр хезмәткәрләренең уртача хезмәт хакы	мең сум	15000	18000	20000

Таблицада китерелгән мәгълүматлардан күренгәнчә, төп күрсәткечләрнең динамикасы тотрыклы уңай динамикага ия. Шулай итеп, 2019-2021 елларда кече предприятиеләр саны артуга таба, эшчеләр саны 3,49% арткан, хезмәт хакы 1,33 тапкыр арткан.

2. Кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү проблемалары һәм аларны программа методлары белән хәл итү кирәклеген нигезләү

Хәзерге вакытта кече эшмәкәрлек Актаныш авыл жирлегендә шактый ныклы позицияләр алып баруга карамастан, кайбер проблемалар элеккечә хәл ителмәгән килеш кала.

Жирлеккә кече һәм урта эшмәкәрлек субъектлары эшчәнлеген тоткарлаучы факторлар булып торалар:

-инвестицион ресурслардан файдалану кыен, кредит ресурсларынан авыр файдалану фондында үз финанс чараларының житмәве;

-кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларының гамәлдәге законнардагы үзгәрешләр турында тиешле дәрәжәдә хәбәрдар булмавы, административ

киртэлэр һәм эшқуарлық эшчәнлеген башқарганда хақимият органнарының төгел регламентлары булмау;

Эшмәкәрлек эшчәнлеге субъектлары тарафыннан қарарлар қабул итүне һәм тормышқа ашыруны таләп итә торған проблемалар булып тора:

-кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларының зур булмаған социаль жаваплылығы;

Булған қаршылықларны жиңеп чығу һәм Ақтаныш авыл жиңлегендә кече һәм урта эшқуарлықның алға таба үсеше мәғлүмати, мәғариф, консультация, финанс юнәлешләрендә комплекслы һәм адреслы ярдәм күрсәтү, эшлекле элементләр һәм кооперацияне жайға салу, шулай ук эшмәкәрләргә күмәк ихтыяж туарға мөмкин булған башқа аспектларда ярдәм күрсәтү юлы белән урыннарда аны үстерү өчен уңайлы шартлар тудыру буенча максатчан эш нигезендә генә мөмкин. Программа билгеләнгән максатларға ирешү өчен хақимиятнең жиңле органнары, шулай ук дәүләтнеке булмаған оешмалар тырышлығын берләштерергә һәм оптимальләштерергә мөмкинлек бирәчәк.

Программаның социаль-иқътисади нәтижәлелеген бәяләү

Программа Ақтаныш авыл жиңлегендә кече һәм урта эшмәкәрлекне алға таба үстерү өчен уңай шартлар тудыруға юнәлтелгән чаралар комплексын үз эченә ала.

Программаның үтәлеше ярдәм итәчәк:

- жиңлекнең иқътисади һәм социаль тотрықлылығының иң мөһим элементларынан берсе буларак, кече һәм урта эшмәкәрлек эшчәнлеген һәм булдыруны стимуллаштыручы уңайлы иқътисади мохит формалаштыру;

- кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү темпларын арттыру, эшчәнлек өлкәләрен киңәйтү һәм кече һәм урта предприятияләрне иқътисади нығыту;

- эш белән тәэмин итүнең өстәмә мөмкинлекләре барлыққа килү, кече һәм урта эшмәкәрлектә эшләүче хезмәткәрләрнең хезмәт хақын арттыру;

- товар базарын көндәшлеккә сәләтле продукция һәм жиңле житештерү хезмәтләре белән баету;

4 . Эшмәкәрлек эшчәнлегенең өстенлекле төрләре.

Авил жиңлеге халқының тормыш-көнқүрешен яхшыртуға юнәлдерелгән тотрықлы иқътисади үсешне тәэмин итү максатыннан, эшмәкәрлек эшчәнлегенең өстенлекле төрләре билгеләнде:

- авыл хужалығы продукциясе житештерү;

- халыққа көнқүреш хезмәте күрсәтү;

-социаль хезмәт күрсәтү өлкәсе;

5. Программаның төп чаралары эшләнгән юнәлешләр

1.Кече һәм урта эшқуарлықны нәтижәле үстерү өчен хоқуқый базаны камилләштерү һәм административ киртәләрне киметү.

2. Кече һәм урта эшмәкәрлеккә мәғлүмати-консультацион ярдәм күрсәтү.

3.Ақтаныш авыл жиңлегендә кече һәм урта эшмәкәрлек турында уңай имиджын һәм уңай жәмәғатьчелек фикерен формалаштыру.

4. Кече һәм урта эшмәкәрлек өчен квалификацияле кадрлар әзерләү.

5. Яшьләрнең һәм эшсезләрнең эшмәкәрлек инициативасын хуплау һәм стимуллаштыру.

6. Кече һәм урта эшмәкәрлек субъектлары, шулай ук кече һәм урта эшмәкәрлек субъектлары арасында хакимият органнары белән партнерлык мөнәсәбәтләре урнаштыруга булышлык күрсәтү.

6. Программаны тормышка ашыру механизмы

Программа белән идарә итү	Актаныш авыл Башкарма комитеты
Программаны финанслау	Бюджеттан тыш чыганаclar, Актаныш авыл җирлегендәге кече һәм урта бизнес субъектларының үз акчалары
Программаны төп эшләүчеләре	Актаныш авыл Башкарма комитеты
Программаның үтәлешен контрольдә тоту	Актаныш авыл җирлеге Советы

Актаныш муниципаль районы Актаныш авыл җирлегендә кече һәм урта эшмәкәрлек үсеш программасының төп чаралары

№	Чаралар исемлеге	Нәтижә	Финанслау чыганагы
1	2	3	4
1. Кече эшмәкәрлекне нәтижәле үстерү өчен хокукый базаны камилләштерү һәм административ киртәләрне киметү			
1	Эшмәкәрлек өлкәсендә норматив-хокукый база булдыру	Кече эшқуарлыкка ярдәм итү буенча нәтижәле оештыру һәм башка чаралар үткөрү	Финанслан мыйча
2	Кече эшмәкәрлекне үстерүгә комачаулаучы административ киртәләрне бетерү. Контроль-рәхсәт практикасын оптимальләштерү юлы белән дәүләт, кулланучылар һәм эшқуарлар мәнфәгатьләрен яраштыруны тәэмин итү	Соратып алына торган документларның тулы исемлеген һәм аларны һәр этапта, шул исәптән һәр этапта карауның конкрет срокларын күрсәтеп, район хезмәтләре эшчәнлегенең төгәл, ачык регламентын булдыру: җир кишәрлекләрен милеккә (арендага) рәсмиләштерү, төзелеш һәм реконструкция өчен проект документларын карау, элмә такталарга һәм реклама мөгълүматларына рәхсәтләр рәсмиләштерү, биналарны торак булмаган торактан күчерү, биналарны үзгәртеп планлаштыруга рәхсәтләр рәсмиләштерү һ. б.	Финанслан мыйча
3	Коррупциягә каршы көрәшкә юнәлдерелгән чараларны камилләштерү турында тәкъдимнәр әзерләү	Коррупциягә каршы көрәш, бизнесны алып баруның этик дәрәжәсен күтәрү, кече эшқуарлык субъектларының хокукларын һәм мәнфәгатьләрен яклау	Финанслан мыйча

2. Эшқуарлыкны инновацион үстерү (инфраструктураны үстерү, инновацион потенциалны гамәлгә ашыру, яшьләрне инновацион процесска жәлеп итү)			
1	Яшьләрне эшқуарлыкка жәлеп итүгә ярдәм итүче чаралар комплексын уздыру, шул исәптән укыту, мәғлүмат белән тәмин итү.	Яшьләрне эшмәкәрлек эшчәнлегенә жәлеп итү. Яшь белгечләрне эшкә урнаштыру мәсьәләсен өлешчә хәл итү	ТР бюджеты
3. Кече эшмәкәрлек субъектларына финанс-кредит һәм мөлкәт ярдәме күрсәтү			
1	Кече эшмәкәрлек субъектларына дәүләт ярдәме кысаларында чараларны гамәлгә ашыруда федераль һәм республика дәүләт хакимияте структураларына ярдәм күрсәтү.	Эшқуарлыкны үстерүгә юнәлдерелгән федераль һәм республика программаларында катнашучы кече эшмәкәрлек субъектлары санын арттыру	Финанслан мыйча
2	Кече эшқуарлык субъектларына инвестицион проектларны гамәлгә ашыру өчен инвесторлар эзләүдә ярдәм итү	Кече эшқуарлык субъектларының потенциалы инвесторлар белән үзара хезмәттәшлеген оештыру, кече эшқуарлык субъектларының инвестицион проектларын гамәлгә ашыру өчен банк финанславын һәм шәхси капиталын жәлеп итү	Финанслан мыйча
3	Актаныш муниципаль районы икътисадының өстенлекле юнәлешләрнен үстерү максатларында, Актаныш авыл җирлегендә кече эшмәкәрлек субъектларына җир кишәрлекләре, торак булмаган биналар белән тәмин итүдә булышлык күрсәтү	Шәһәр икътисадының өстенлекле юнәлешләрнен үстерү максатларында, кече предприятиеләрне җир кишәрлекләре, торак булмаган сәүдә һәм җитештерү биналары белән тәмин итү, эшмәкәрләрнең районда үткәрелә торган тендерлар, аукционнар турында хәбәрдарлыгын арттыру	Финанслан мыйча
4	Кече эшмәкәрлек субъектларын муниципаль заказны үтәүгә кызыксындыру һәм жәлеп итү	Кече эшқуарлык субъектларын муниципаль заказлар буенча конкурсларда һәм аукционнарда катнашуга кызыксындыру һәм жәлеп итү	Финанслан мыйча
4. Кече эшқуарлыкка мәғлүмати-консультация ярдәме			
1	Районда кече эшмәкәрлеккә ярдәм һәм аны үстерү өлкәсендә үткәрелә торган чараларга мәғлүмати ярдәм күрсәтү.	Кече һәм урта бизнес вәкилләренең алдынгы эш тәҗрибәсен системалаштыру һәм тарату.	Финанслан мыйча
2	Кече эшмәкәрлек субъектлары, районның җирле үзидарә органнары катнашында "түгәрәк " өстәлләр, семинарлар, конференцияләр үткәру;	Кече эшқуарлык субъектларының һәм җирле үзидарә органнарының үзара хезмәттәшлеген җайга салу, эшқуарлыкны үстерүнең актуаль мәсьәләләрен яктырту һәм аларны хәл итү турында уртак тәҗдимнәр.	Финанслан мыйча
5. Эшмәкәрнең уңай имиджын һәм кече эшмәкәрлек турында уңай җәмәгатьчелек фикерен формалаштыру			
1	Кече эшмәкәрлек субъектларын Татарстан Республикасы һәм Россия Федерациясе территориясендә үткәрелә торган күргәзмәләрдә, ярминкәләрдә,	Эшқуарлыкка ярдәм итү, эшқуарлык эшчәнлегенә иң яхшы субъектлары эшенә алдынгы тәҗрибәсен тарату, кече һәм урта бизнесның ролен һәм өһәмиятен пропагандалау	Финанслан мыйча

	конкурстарда катнашуга жәлеп итү		
6. Кече эшмәкәрлек өчен квалификацияле кадрлар әзерләү			
1	Белем бирү программаларын, шул исәптән квалификация күтөрү, бер тапкыр лекцияләр, стажировка, семинарлар үткөрү	Эшмәкәрләрнең белемләгән арттыру	Финанслан мыйча
2	Законнар үзгәрүгә бәйлә рәвештә кече эшқуарлык мәсьәләләре буенча гамәли семинарлар уздыру	Кече эшқуарлык субъектларына сәүдә, көнкүреш һәм башка хезмәтләр күрсәткәндә хокук бозуларны булдырмау максатларында законнардагы үзгәрешләр турында хәбәр итү	Финанслан мыйча
3	Эшқуарларга социаль-хезмәт мөнәсәбәтләре, хезмәтне саклау мәсьәләләре буенча методик һәм гамәли ярдәм күрсәтү	Хезмәт законнары өлкәсендә эшмәкәрлек структураларының белем дәрәжәсен күтөрү	Финанслан мыйча
7. Яшьләрнең һәм эшсезләрнең эшмәкәрлек инициативасын хуплау һәм стимуллаштыру			
1	Эшқуарлык эшчәнлегә субъектларының югары уку йортлары һәм мәшгульлек үзәкләре белән үзара хезмәттәшлеген оештыру	Яшьләрнең эшмәкәрлек эшчәнлеген стимуллаштыру, эшкә урнашу проблемалары белән очрашкан гражданның мәшгульлегенә булышлык күрсәтү	Финанслан мыйча
2	Эшмәкәрлек эшчәнлегенә нигезләре буенча шәхси консультацияләр үткөрү	Бизнес алып бару нигезләре турында хокукий грамоталылыкны һәм хәбәрдарлыкны арттыру	Финанслан мыйча
3	Яңа эш башлаучы эшмәкәрләргә ярдәм итү чаралары - Лизинг-Грант	Үз бизнесыңны булдыруда яшьләрнең эшмәкәрлек инициативасын хуплау	ТР бюджеты
8. ТКХ өлкәсендә эшмәкәрлекне үстерүне стимуллаштыру			
1	ТКХ өлкәсендә кадрлар әзерләү	Кадрларның, шул исәптән ТКХ өлкәсендә үз эшчәнлеген гамәлгә ашыручы эшмәкәрләрнең квалификациясен күтөрү	Финанслан мыйча